

actionem sicut in institutione S. Eucharistiae. — 6. Sumpta S. Communione ardeat in nobis cor nostrum. Et glorificemus Deum, quem portamus in corpore nostro. Pulchrum simile. — 7. Cur Christus multiplicato pane compulerit discipulos a se descendere. Culpa nostra perdimus fructum hujus sacramenti. — 8. Cur Deus Manna voluerit conservari in Tabernaculo et non virgum Moysis. — 9. Pro beneficio Eucharistiae, nobis data, vel maxime agendae sunt Deo gratiae. — 10. Post S. Communionem in primis utilis est custodia lingue. S. Pachomius voluit monachos, etiam dum faciebant hostias, servare silentium. Apta similitudo S. Gertrudis ad hoc proposuit. . . . . Pag. 778

DISCURSUS XLIX.

DE FIDE AD EUCHARISTIAM NECESSARIA, ET QUARE mysterium fidei APPELLATUR, VARIE ADDUCUNTUR RATIONES.

IDEA SERMONIS. — 1. Quare S. Eucharistia sola vocetur mysterium fidei. — 2. Olim etiam a Grecis vocata fuit mysterium. — 3. Euch. dicitur mysterium, quia aliud in illa cernitur et aliud creditur. Sensus nostri in S. Euchar. falluntur, sicut Isaiae, in filio suu Jacob. — 4. Hinc opus est firma fide S. Petri. — 5. Quod etiam declaratur monumento Christi, in petra exciso. — 6. Hoc SS. sacramentum uno tantum fidei oculo intuendum est. — 7. Quod etiam Christus suasit auditoribus suis. — 8. Non sensibus corporis sed sola fide hoc sacramentum apprehendi debet. — 9. Curiositas sensuum abigenda. — 10. Cur in hoc sacram. tantopere exigatur fides. — 11. Referuntur aliquot miracula fidem hanc confirmantia. . . . 782

DISCURSUS L.

EUCHARISTIA COMPENDIUM EST ET ABYSSUS OMNIVM MIRABILVM.

IDEA SERMONIS. — 1. SS. Euchar. exhaustus universam Dei omnipotentiam. — 2. Super omnia est admirabilis SS. Euchar. productio. — 3. Mirandum est, accidentia esse sine subjecto. — 4. Corpus Christi ad instar puri spiritus simul est, in locis innumerabilibus. — 5. Maxime admirandum est, quod verum et reale corpus Christi continueatur in tam parva hostia. Licet hostia dividatur in multas partes, in omnibus tamen integrus est Christus. — 6. In S. Eucharistia Christus est totus in tota specie panis et totus in qualibet ejus parte. Non contractus, sed ita integer sicut est in Cœlo. — 7. Panis Eucharisticus non consumitur a multitudine illum sumentium. — 8. Christus in Euchar. se nobis donat et in se consistens, permanet. — 9. Aliæ SS. Patrum sententiae de mirabili transubstantiatione panis, in corpus Christi. — 10. Miraculum illud continuabitur usque in finem mundi 796

TRACTATUS TERTIUS

DE SOLEMNI FESTO SANCTISSIMI CORPORIS CHRISTI

DISCURSUS I.

OSTENDITUR PRIMO FESTUM HOC A DAVIDE FUISSER PRE-DICTUM. SECUNDO DE PRIMA EJUS ORIGINE, DEQUE PRIMIS MOTIVIS QUÆ URBANUM IV, AD FESTUM HOC INSTITUENDUM PERMOVERUNT, TRACTATUR. TERTIO AD FESTUM HOC DECENTER HONORANDUM, OPUS ESSE, UT DEI OFFENSAM DECLINEMUS, DOCEMUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Christus ab æterno Corpus suum

per solemnitatem honorandum decrevit, sed ad certum tempus decreti executionem reservavit. — 2. Sanctæ Julianæ humili virginis per visionem voluntatem suam manifestavit. — 3. Sapientia æterna finem suum attingit fortiter et disponit omnia suaviter. — 4. Miraculis intervenientibus decretum de festo celebrando datur. — 5. Exhortatio ad exsolvendas Sacramento debitas laudes 801

DISCURSUS II

EXPLICANTUR NONNULLÆ HUJUS INSTITUTE SOLEMNITATIS CONVENIENTIÆ ET RATIONES EXPO-NUNTUR, CUR EUNDÆ IN HUNC PRÆCIPUE DIEM TRANSLATA FUERIT. PULCHRA ETIAM EXPO-NUNTUR MORALITAS. OSTENDITUR ACCEP-TISSIMUM CHRISTO OBSEQUIUM ESSE HONOREM, QUI SACRATISSIMO EJUS CORPORI EXHIBETUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Commemoratio S. Sacramenti in die Jovis Sancto non sufficit. — 2. Præsens solemnitas non inferior est solennioribus solemnitatibus Christi. — 3. Qua ex causa talis dies ad hanc celebrandam festivitatum eligitur. — 4. Quinam veniunt vere ad hanc solemnitatem. 805

DISCURSUS III

SANCTA DEI ECCLESIA SANCTISSIMO SACRAMENTO JUSTUM IN HOC FESTO EXSOLVIT GRATITUDINIS DEBITUM. SIMILITER LAUDES ET GRATIAS, QUAS SACRAMENTO HUIC REFERIMUS, NON TAM A LINGUA, QUAM A PURO ET MUNDO CORDE PROCEDERE DEBERE OSTENDITUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Qua potissima ratione suam devotionem fidèles ostendere queant erga SS. Sacramentum. — 2. Prosequitur eadem materia. — 3. Quod petierat Moyses meliori modo possidemus; Deus vere nobiscum graditur. — 4. Este sancti non enim est speciosa laus in ore peccatoris. 807

DISCURSUS IV

SS. SACRAMENTUM IN HODIERNIS PROCESSIONIBUS GRATIAS ET BENEDICTIONES SUAS EROGANDO ERGA NOS SE LIBERALISSIMUM ESSE DECLARAT. UBI EADEM OCCASIONE MAJORUM CHRISTIANORUM IRREVENTIA ERGA HOC SACRAMENTUM GRAVITER PERSTRINGITUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Christus in Eucharistia tanquam in throno misericordiae sedet. Salvator, thesaurus, merces, convivium, arca foederis est nobis. — 2. Christus pertransit benefaciendo sed etiam sanando omnes. — 3. Multorum tamen vulnera et plague mortifera in hisce processionibus potius recrudescunt. . . . 810

DISCURSUS V.

LÆTITIAM, AD QUAM IN HAC FESTIVITATE INVITAMUR, POTIUS IN INTERIORI BONÆ CONSCIENTIÆ SINU ET VIRTUTIBUS CHRITANIS BONISQUE OPERIBUS, QUAM IN EXTERNIS DEMONSTRATIONIBUS CONSISTERE, OSTENDITUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Ecclesia nos ad affectus lætitiae et gaudii dulciter invitat. Hæc lætitia ignorantium lux est. — 2. Gaudium nostrum a divina praesentia nunquam dessociandum est. Spirituale lætitiam nihil aliud dignit quam pura conscientia. — 3. Non omne studium in externa cultus et ornamentorum ponendum, sed in bonis et spiritualibus operibus 813

DISCURSUS VI.

CORPORI CHRISTI ACCEPTIORA SUNT SPIRITALIA VIRTUTUM BONORUMQUE MORUM, PURITATIS ITEM MENTIS ET CORPORIS PERISTROMATA, QUAM QUÆVIS ORNAMENTA EXTERIORA.

IDEA SERMONIS. — 1. Ad sacramentum Corporis sui instituendum Christus Cœnaculum elegit grande stratum. Duplex hujus electionis ratio. — 2. Paranda via Domini, sternendo eam bonis operibus. — 3. Paratur item amovendo sordes vitiorum. 815

DISCURSUS VII.

SACRAMENTUM HOC, QUOD BASIS EST FIDEI NOSTRÆ, ET IMMOBILE ECCLÆSIE FIRMAMENTUM, HOC UNICE IN HOC FESTO INTENDIT; UT NIMIRUM AD FREQUENTIOREM REVERENTIOREMQUE SUI CULTUM POPULUM INDUCAT CHRISTIANUM, CONFUNDATQUE HERETICOS, UBI ETIAM ALIQUA HUJUS INSTITUTIONIS TANGUNTUR MOTIVA: ET DE CONGRUA AD HANC EUCHARISTICAM MENSAM PRÆPARATIONE.

IDEA SERMONIS. — 1. Christus sacramento hoc mediante omnes totius universi populos dominio suo venerabundos subjecere voluit. Hæresis nullam habet in Ecclesia potentiores machinam quam hujus Sacramenti neglectum atque contemptum. — 2. Solemnitas hodierna frequentiorem excitat ad communionem. — 3. Negligentias in anni decursu admissas reparat. — 4. Obsequium regi gloriae præstat. . . . 818

DISCURSUS VIII.

DE HUJUS SACRAMENTI, HODIERNÆQUE SOLEMNITATIS INSTITUTIONE SUB SPONSALITII ET NUPTIARUM FIGURA TRACTATUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Tametsi Filius Dei naturæ nostræ in Incarnatione despontus fuerit, majori tamen jure dies institutionis Sacramenti dispensationis dies denominari meretur. — 2. Circumstantiae Matrimonii circumstantis institutionis Eucharistia conferuntur. — 3. Deus infinitam sponsæ sue disparitatem supplet. — 4. In hac solemnitate Ecclesia ut sponsa adoratur. — 5. Hodie catholici ab hereticis manifeste discernuntur. — 6. Væ non indutis veste nuptiali. . . . 821

DISCURSUS IX.

ECCLESIA IN HODIERNIS PROCESSIONIBUS PASSIONIS CHRISTI OPPROBRIA RECOMPENSAT, MORTISQUE EJUS VICTORIAM ET TRIUMPHUM OB OCULOS NOBIS PONIT.

IDEA SERMONIS. — 1. Pater aeternus Filii sui humiliations recompensavit dum viveret in terra. Ecclesia humiliations Christi in hoc Sacramento pro posse recompensat. — 2. Quem tempore passionis sua Hebrei et Gentiles derisioni habuerunt omnes gentes hodie adorant. — 3. Triumpha Christi triumpho romanorum confortur. — 4. Prosequitur eadem materia. . . . .

DISCURSUS X.

MULTÆ INTER PROCESSIONEM QUA DAVID ARCAM CIRCUMFERRI FECIT, ET HODIERNAS SANCTISSIMI SACRAMENTI PROCESSIONES ADDUCUNTUR ANALOGIE, AGITURQUE DE REVERENTIA QUA EISDEM ASSISTERE DEBEMUS.

IDEA SERMONIS. — 1. Arca Eucharistiam præfigura-

bat. — 2. Propter Eucharistiam Christianis Deus benedicit. — 3. Hæc benedictio universalis est. — 4. Puritas mentis exigitur. — 5. Magnates humiliam reverentiam exhibere debent huic Sacramento. — 6-10. David et arca. 827

EXPLICIT INDEX CONCIONATORIUS

ÆRARÍUM DIVINI AMORIS LOCUPLETISSIMUM

PARS PRIMA

DE PASSIONE DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI TRACTATUS NOVEM

TRACTATUS PRIMUS

DE ASSIDUA MEDITATIONE PASSIONIS DOMINI NOSTRI ET EFFECTIBUS ILLAM CONSEQUENTIBUS

DISCURSUS I.

CHRISTUS SOLICITE, UT PASSIONEM EJUS ATTENTE MEDITEMUR A NOBIS REQUIRIT, ET QUANTUM IDIPSUM EI PLACEAT.

IDEA SERMONIS. — 1. Christus nos invitat ad considerandum ejus amarissimam passionem. — 2. Excessiva acerbitas passionis Christi incomprehensibilis et ineffabilis est. — 3. Christus vult ut passionem ejus meditantes, ipsi compatiantur. — 4. Cur aer tempore crucifixionis fuerit obtenebratus. — 5. Et Christus moriens alta voce clamaverit. — 6. Qui mentem meditationi passionis sedulo applicant, maximam ipsius experientur benevolentiam. — 7. Jugis meditatio Christi passionis et B. Virginis compassionis gratiosiores sunt Christo omni alio exercitio spirituali. — 8. Christus specialiter benedit meditantibus passionem suam. Pulchra exempla. — 9. Christus mentibus fidelium passionem suam imprimere omni modo conatur. — 10. Eucharistia instituta est a Christo ad rememorandam ipsius passionem. — 11. Sacerdos vestibus sacris induitus representat Christum patientem. — 12. Distributio horarum canoniarum representat passionem Christi. — 13. Sacrificium Missæ quod omni momento per totum mundum incessanter offertur, semper nobis reficit memoriam passionis Christi.

O vos omnes qui transitis per viam, attendite, et videte si est dolor sicut dolor meus. Thren., I, 22.

1. — Redemptor noster hoc lamento fideles suos invitare contendit, ut quo adusque viatores

sunt, ad dolorosam ejus passionem se reflectant, eamque attente meditentur. Hoc enim volunt acerba illa innuere : *O vos omnes qui transitis per viam, attendite, et videte, si est dolor sicut dolor meus;* nam ut Simon de Cassia¹ ait : « Christi passio inter gesta, mente magis quam calamo tractanda est, et patientiam ejus contemplationibus exponenda est, non litteralibus elementis. » At vero, tametsi id ita se habeat, in dubium tamen revocari nequit, quin etiam contemplativorum pennæ menti nostræ magno sint subsidio, ut ad hoc mysterium elevare se possit, utpote quod ab omnibus totius Ecclesiæ devotoribus doctioribusque SS. Patribus, cum singulari mentis applicatione examinatum et meditationibus devotis ponderatum fuit, prout in progressu hujus tomi latius videbimus.

2. — Enimvero Dionysius Carthusianus² argute observat, quod « Passionem Salvatoris, per quam vivificatus est mundus, singuli Evangelistarum describant, tanquam unum inter præcipua opera Christi. » Etenim multa alia et quidem præcipua vitæ Christi mysteria, a nonnullis Evangelistis fuere præterita, eo quod ab aliis punctualiter descripta fuisse probe nossent; at vero in passione Christi describenda omnes quatuor Evangelistæ unanimiter suos adhibuerunt calamos, tametsi illos a tam sublimis sacramento profunditate deterren-

¹ Lib. XXIII. — ² In cap. XVIII JOAN.